

Превод са чешког

Staroměstský orloj

Na Staroměstském náměstí stojí orloj, který chtějí vidět turisté z celého světa. Podle legendy vytvořil orloj v patnáctém století mistr Hanuš. Měšťané byli na orloj velmi pyšní a mistr Hanuš byl slavný a bohatý.

Časem ale měšťané dostali strach, že mistr Hanuš udělá další podobný orloj pro jiné město. Přemýšleli o tom, co dělat. Pak jeden měšťan, zlý a krutý člověk, vymyslel strašný plán.

Jednou v noci seděl mistr Hanuš doma a pracoval. Vtom do místnosti vešli dva muži v černých maskách, přepadli ho a oslepili ho. Mistr byl dlouho nemocný, ale uzdravil se. Celé dny pak seděl doma jako bez života.

Jednou ale požádal mladého učedníka, abyho přivedl k orloji. Kdl přišli k místu, kde byl hlavní mechanismus, mistr Hanuš orloj zastavil. Venku začali křičet lidé, kteří orloj obdivovali. Mistr Hanuš chvíli stál nad zničeným strojem a pak padl mrtvý na zem.

A tak měšťané neměli nakonec nic. Trvalo dlouho, než našli jiného mistra, který orloj opravil.

Превод са српског

Писмо

Писмом се људи споразумевају – дописују, остављају поруке и записују своје успомене и своја искуства. Зато је писмо једна од највећих тековина људске културе.

Вук Стефановић Караџић, највећи реформатор српског језика, написао је о писму следеће:

“Од свега што су људи на овом свету измислили, писмо је најзначајније. Пријатељу или познанику који је далеко можеш послати мисли своје на комаду хартије; читаш што су други писали пре две хиљаде година, и пишеш да други могу после неколико хиљада година читати – то је наука која превазилази људски ум! Могло би се рећи да је онај, који је измислио писмо, био више Бог него човек. Писмо је отворило пут људском уму, пут да се приближи Богу по својим могућностима.”

Порука

Пре него што су измислили писмо, људи су користили предмете за споразумевање.

Грчки историчар Херодот је записао:

“Персијски цар Дарије спремао се да нападне Ските. Када су то Скити сазнали, послали су му изасланика с мишем, жабом, птицом и неколико стрелица. Дарије га је упитао шта значи та порука. Изасланик му је одговорио да је протумачи сам. Пошто је размислио, славољубиви Дарије овако је протумачио поруку: ”Ми Скити, предајемо ти сву своју земљу (јер миш живи у земљи), све своје воде (јер жаба живи у води) и своје небо над земљом (јер ластавица лети високо) и стављамо пред твоје ноге наше оружје (стреле).”

Али опрезни Даријев саветник нашао је одмах и друго, право значење: ”Ако се ви Персијанци не сакријете у мишије рупе, или у воду као жабе, или ако не полетите у небо као птице, ми ћемо вас убити стрелама.”

Састав

Какве су ти мисли, такав ти је живот